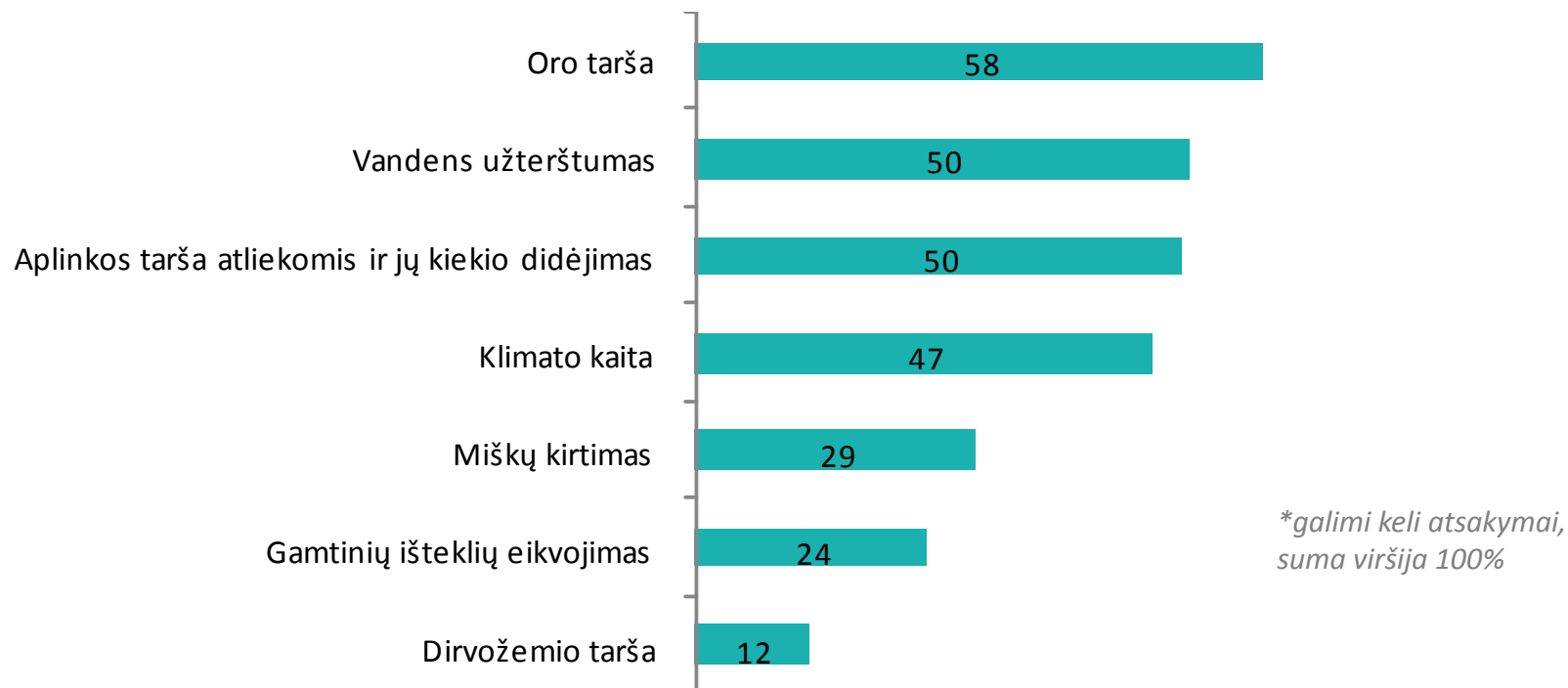

Svarbiausios aplinkosaugos problemos (%)

Kurias iš aplinkosaugos problemų išskirtumėte kaip svarbiausias?

N=1005

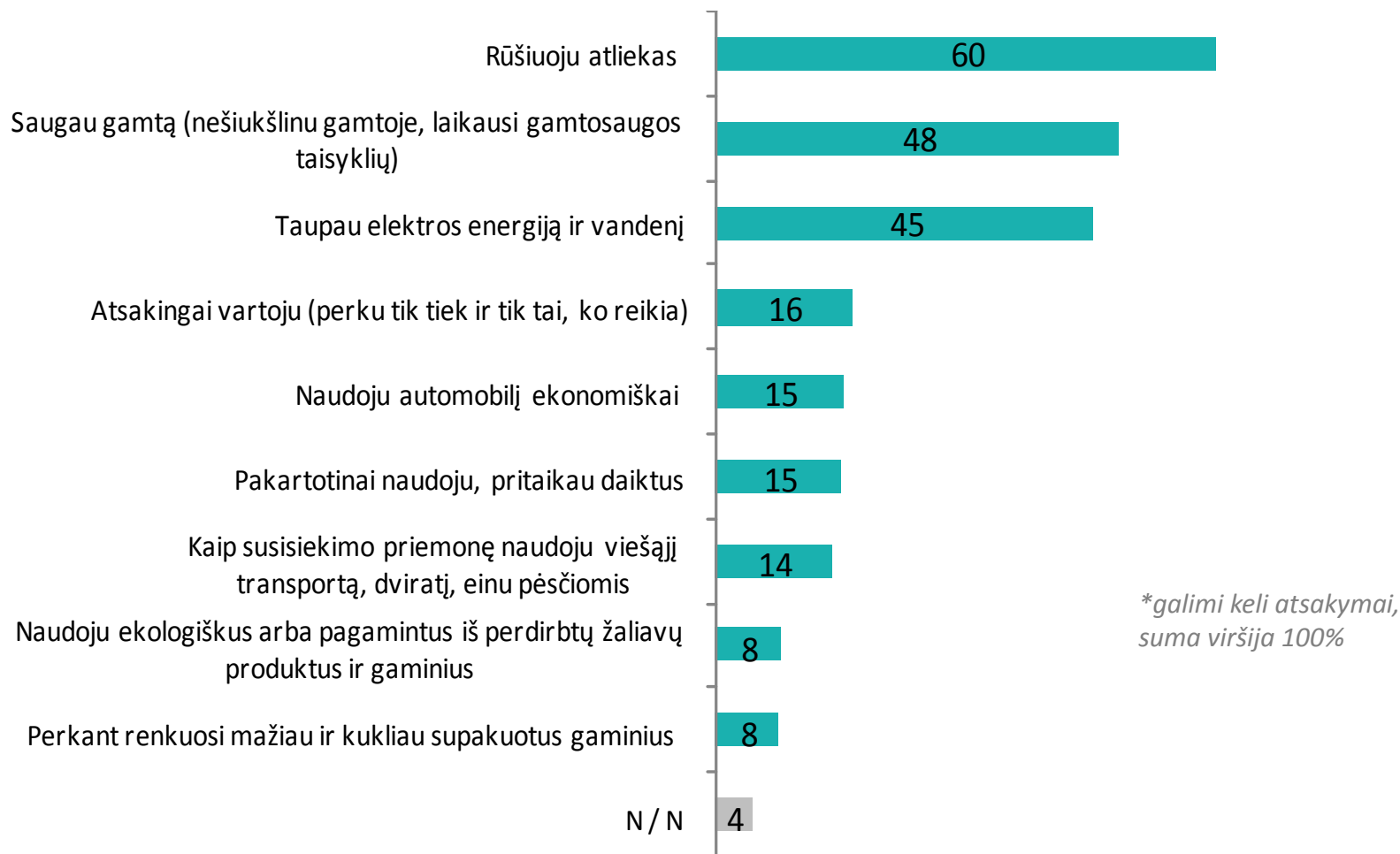

Oro taršą dažniau paminėjo moterys, aukščiausio išsimokslinimo atstovai, didžiausias pajamas (daugiau nei 500 Eur) turintys respondentai bei didmiesčių gyventojai. Vandens užterštumą – vyrai, mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai. Aplinkos taršą ir jų kiekio didėjimą dažniau svarbiausia problema įvardijo moterys, mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai. Klimato kaitą – didžiausių pajamų grupės atstovai.

Aplinkosaugos problemų mažinimo būdai (%)

Kokias būdais prisidedate prie aplinkosaugos problemų mažinimo?

N=1005

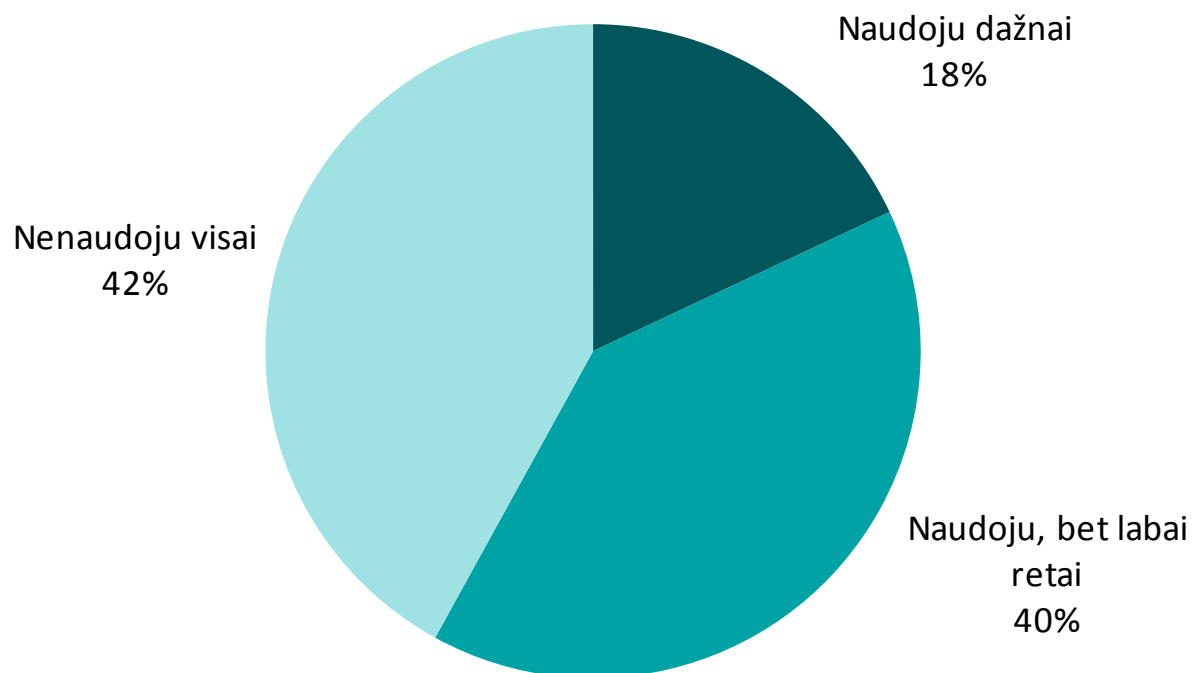

Rūšiuodamos atliekas prie aplinkos problemų mažinimo dažniau prisideda moterys, 36 m. ir vyresni respondentai, mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai. Saugodami gamtą – vyrai, 46-55 m. tyrimo dalyviai ir didžiausias pajamas (daugiau nei 500 Eur) turintys respondentai. Elektros energiją ir vandenį dažniau taupo vyrai, 26-35 m. apklaustieji bei kaimo vietovių gyventojai.

Atliekų naudojimas pakartotinai (%)

Ar atliekas naudojate pakartotinai (gaminatė su vaikais žaislus, sodinate sodinukus į plastikines talpas ir pan.)?

N=1005

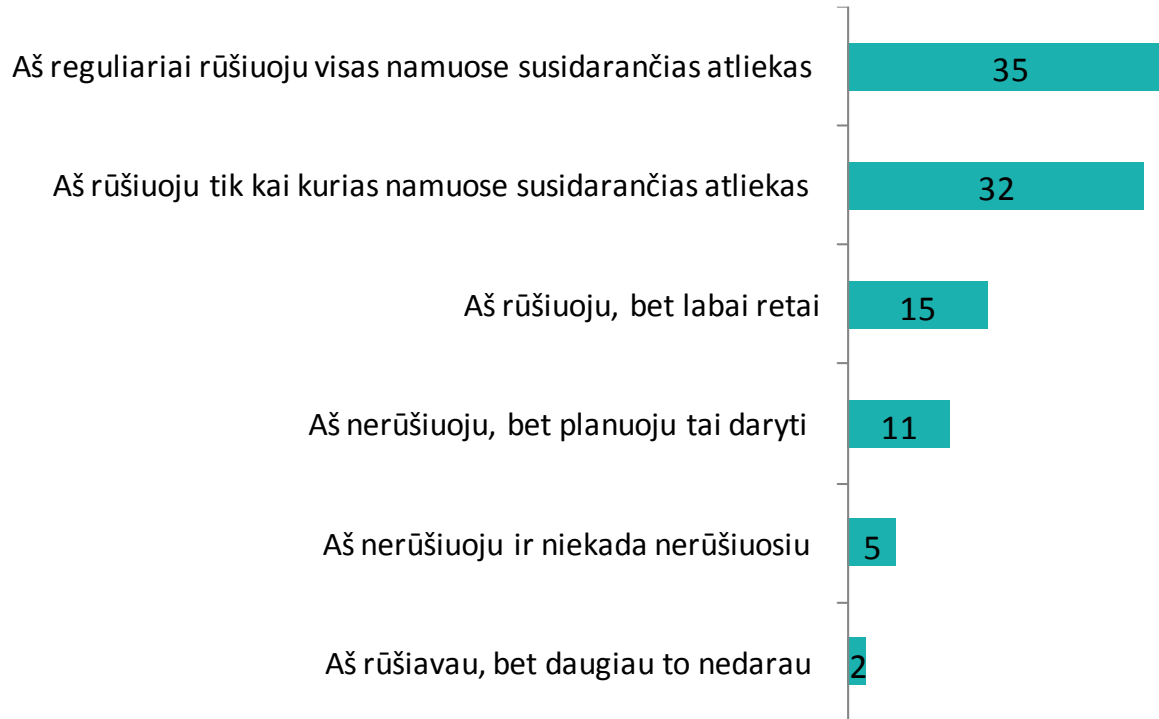

Apskritai atliekas pakartotinai dažniau naudoja moterys bei kaimo vietovių gyventojai.

Požiūris į buitinių atliekų rūšiavimą (%)

Kuris iš šių teiginių geriausiai apibūdina Jūsų požiūrį į buitinių atliekų rūšiavimą?

N=1005

Reguliariai visas namuose susidarančias atliekas dažniau rūšioja moterys, mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai. Tik kai kurias atliekas dažniau rūšioja mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai.

Rūšiuojamos atliekos (%)

Kokias atliekas jūs rūšiuojate?

N=825*

*Atsakinėja bent kartais rūšiuojantys buitines atliekas

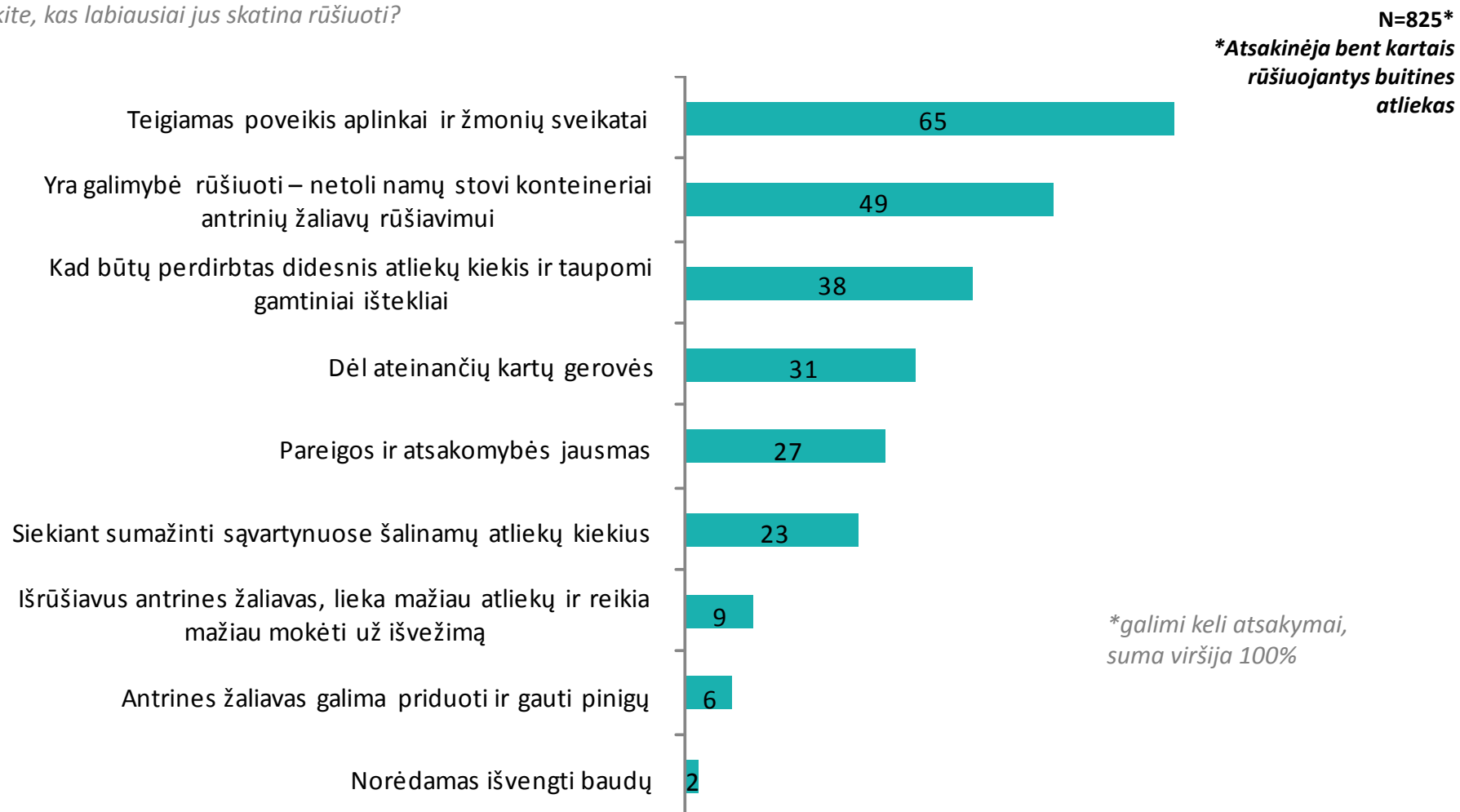

*galimi keli atsakymai, suma viršija 100%

Plastikinius butelius ir plastikinę pakuotę dažniau rūšiuoja moterys, didžiausias pajamas (daugiau nei 500 Eur) turintys respondentai, mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai. Stiklinius butelius ir stiklainius – mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai. Popieriaus atliekas dažniau rūšiuoja 46-55 m. respondentai, aukščiausio išsimokslinimo atstovai ir didesnes nei vidutinės pajamas (daugiau nei 300 Eur) turintys respondentai.

Rūšiuoti atliekas skatinantys veiksniai (%)

Jvardinkite, kas labiausiai jus skatina rūšiuoti?

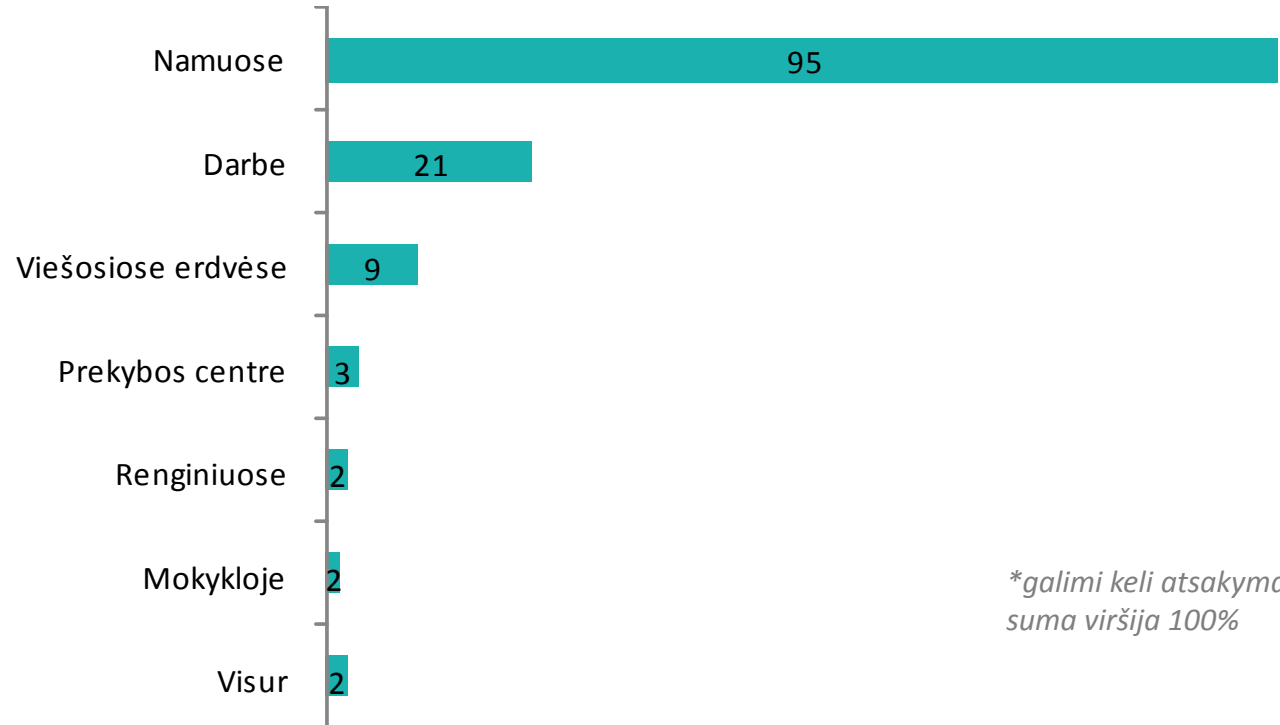
Teigiamas poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai atliekas rūšiuoti dažniau skatina 36-45 m. tyrimo dalyvius, žemiausio išsimokslinimo atstovus ir didmiesčių gyventojus. Sudarytos sąlygos (netoli namų stovintys konteineriai) rūšiuoti dažniau skatina moteris, aukščiausio išsimokslinimo atstovus ir miestiečius. Didesnis perdirbamų atliekų kiekis ir gamtinių išteklių taupymas – moteris, 18-25 m. tyrimo dalyvius, aukščiausio išsimokslinimo atstovus bei didmiesčių gyventojus.

Atliekų rūšiavimo vietos (%)

Kur jūs rūšiuojate buitines atliekas?

N=825*

**Atsakinėja bent kartais rūšiuojantys buitines atliekas*

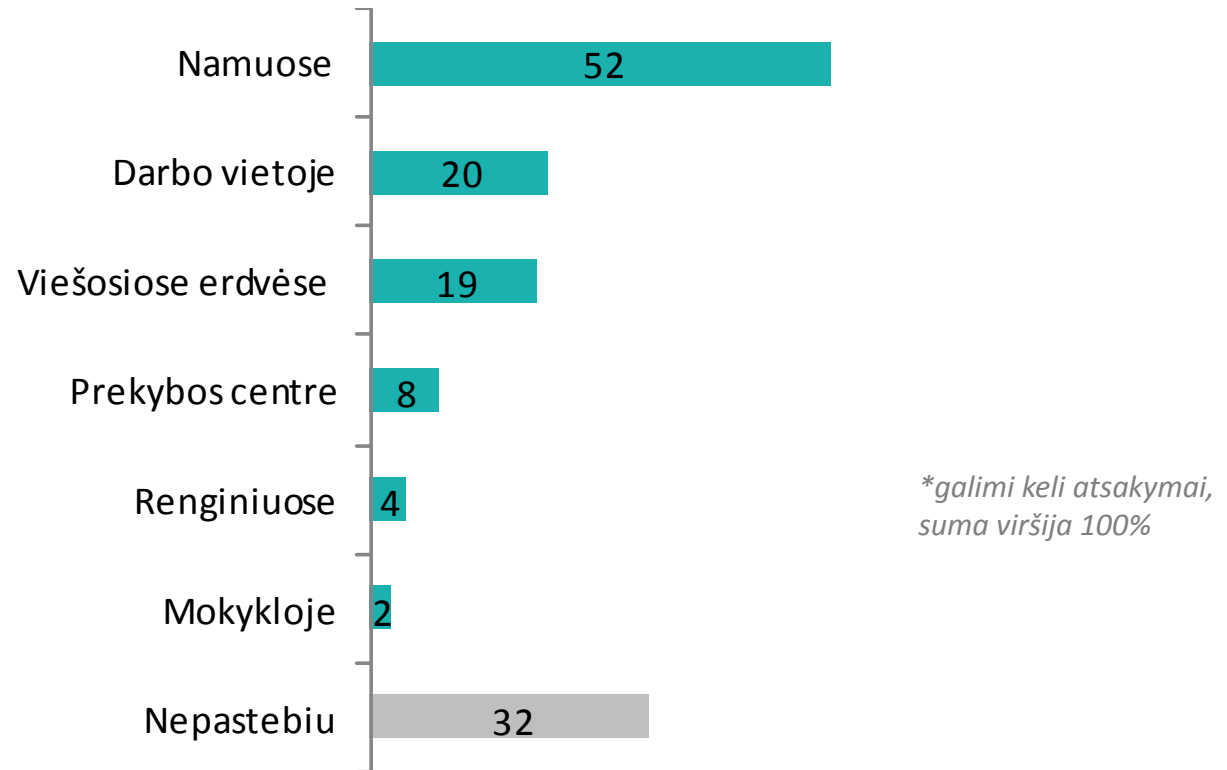
**galimi keli atsakymai, suma viršija 100%*

Darbe atliekas dažniau rūšiuoja 26-55 m. tyrimo dalyviai, aukščiausio išsimokslinimo atstovai, didesnes nei vidutinės pajamas (daugiau nei 300 Eur) turintys respondentai ir didmiesčių gyventojai.

Erdvės, kuriose dažniausiai pastebimi atliekas rūšiuojantys asmenys (%)

Kokiose erdvėse pastebite rūšiuojančius kitus asmenis?

N=1005

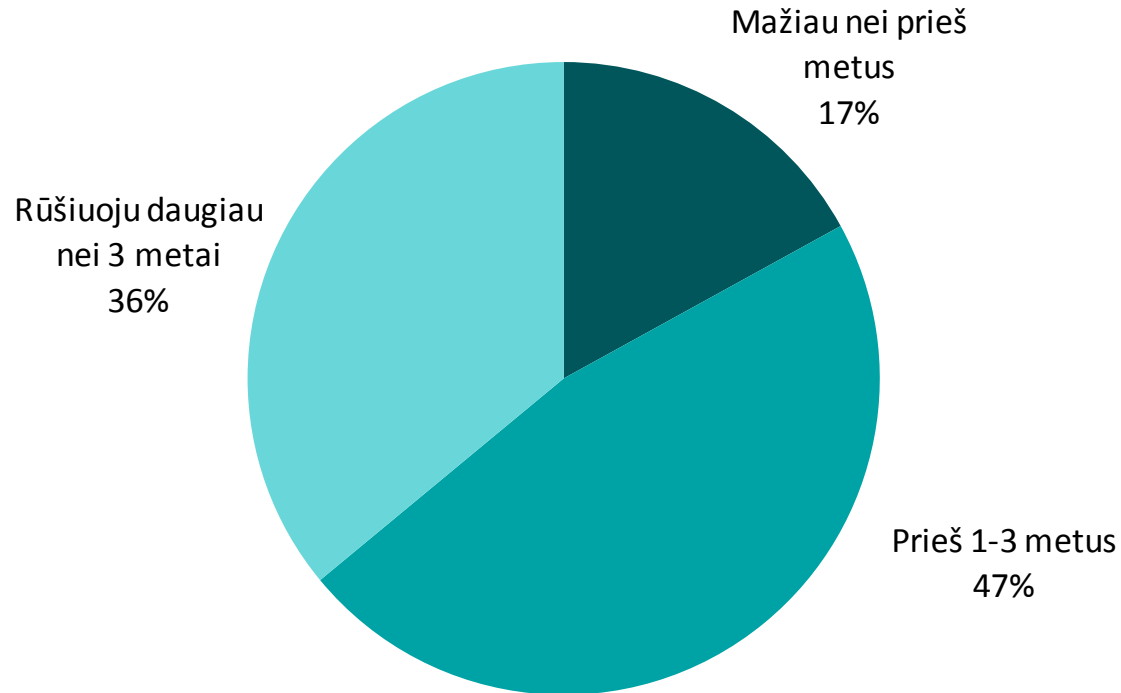
Namuose rūšiuojančius kitus asmenis dažniau pastebi mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai. Darbo vietoje – 26-35 m. tyrimo dalyviai, aukščiausio išsimokslinimo atstovai ir didesnes nei vidutinės pajamas (daugiau nei 300 Eur) turintys respondentai.

Atliekų rūšiavimo pradžia (%)

Kada Jūs pradėjote rūšiuoti atliekas?

N=825*

**Atsakinėja bent kartais rūšiuojantys buitines atliekas*

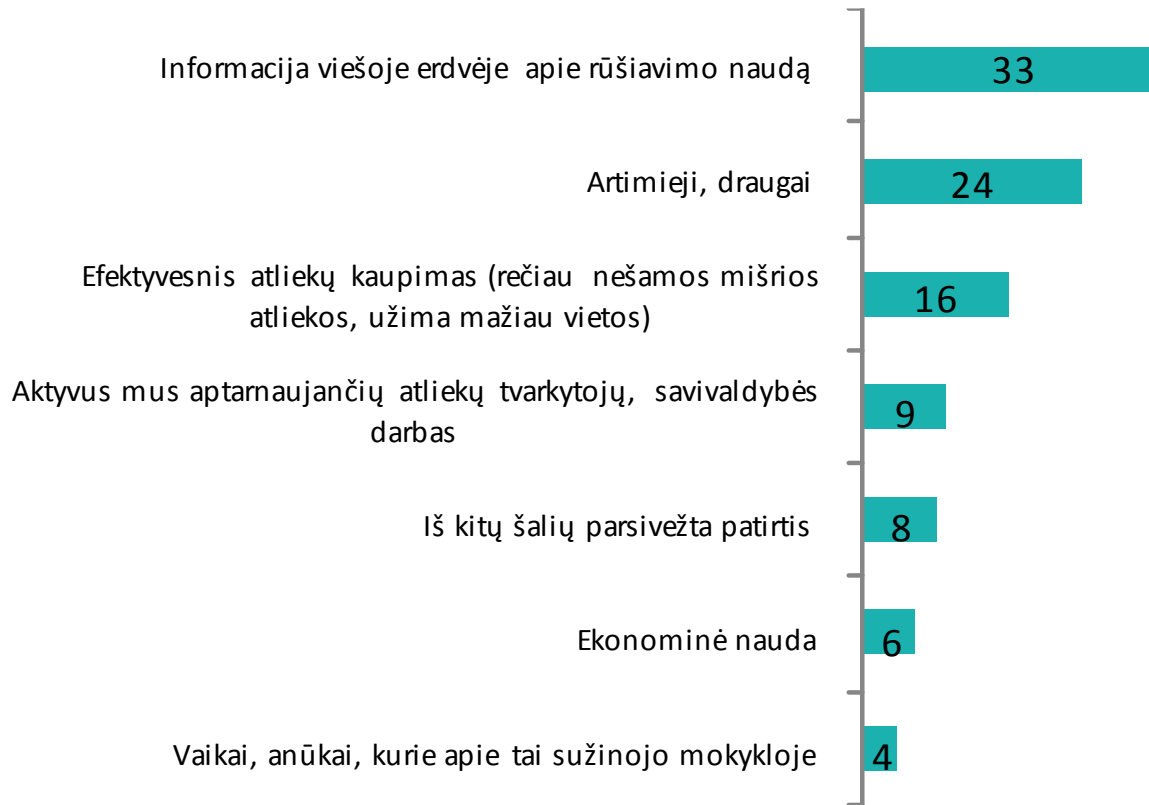
Ilgiau nei trejus metus dažniau paminėjo rūšiuojantys aukščiausio išsimokslinimo atstovai. 1-3 metų atliekų rūšiavimo patirtį dažniau turi moterys ir didmiesčių gyventojai. Trumpiau nei metus dažniau teigė rūšiuojantys 18-35 m. tyrimo dalyviai, žemiausio išsimokslinimo atstovai, mažiausias pajamas (iki 200 Eur) turintys respondentai, mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai.

Rūšiuoti atliekas skatinantys veiksniai (%)

Kas paskatino Jus rūšiuoti?

N=825*

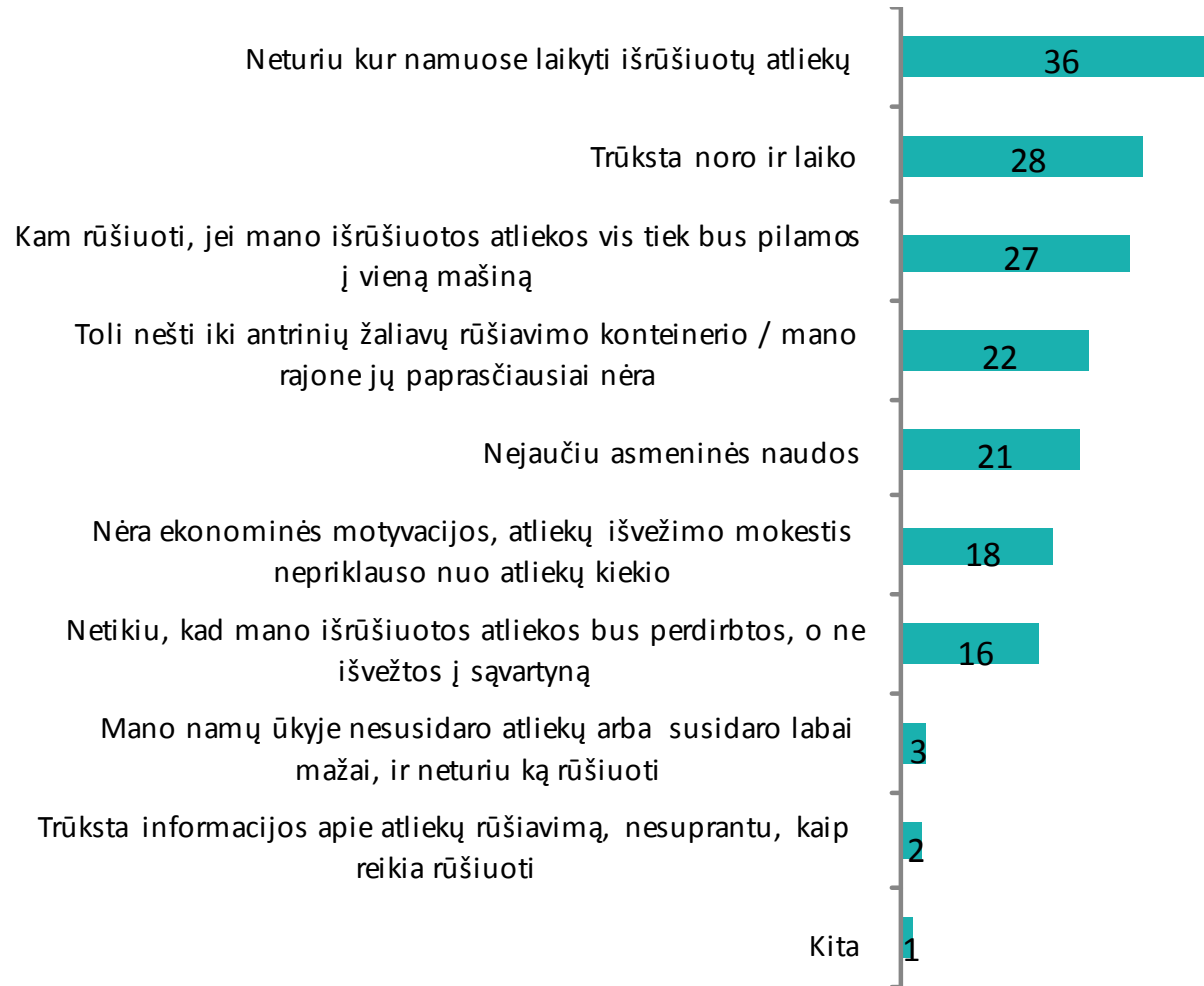
*Atsakinėja bent kartais rūšiuojantys buitines atliekas

Rūšiovimo naudą akcentuojanti informacija viešojoje erdvėje dažniau rūšiuoti paskatino 26-35 m. tyrimo dalyvius, aukščiausio išsimokslinimo atstovus ir didžiausias pajamas (daugiau nei 500 Eur) turinčius respondentus. Artimieji, draugai dažniau įtaką padarė vyrams, 18-25 m. jaunuoliams, žemiausio išsimokslinimo atstovams, mažiausias pajamas (iki 200 Eur) turintiems respondentams ir kaimo vietovių gyventojams. Efektyvesnę atliekų kaupimą dažniau paminėjo moterys.

Priežastys, dėl kurių ne(be)rūšiuojama (%)

Jvardinkite, kodėl jūs nerūšiuojate arba neberūšiuojate?

N=180*

***Atsakinėja tik nerūšiuojantys buitinių atliekų**

**galimi keli atsakymai, suma viršija 100%*

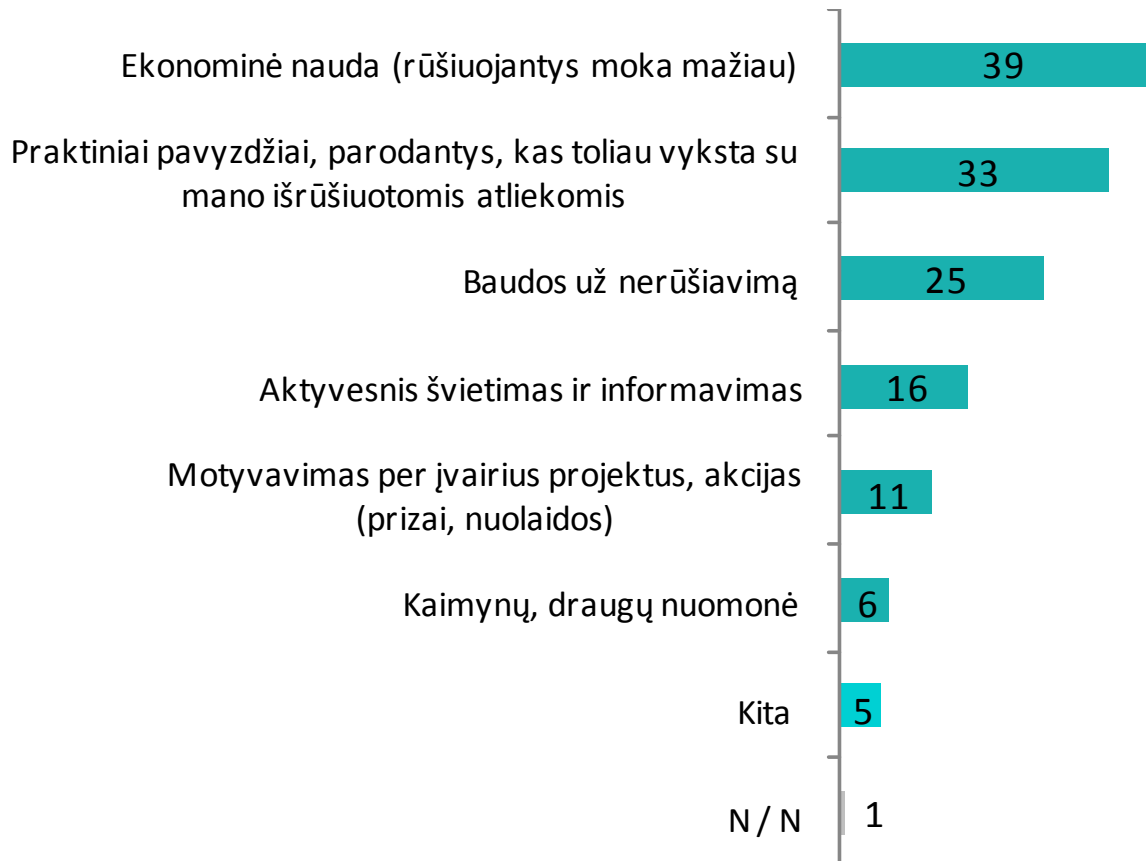
Ne(be)rūšiuojantys, nes neturi kur namuose laikyti išrūšiuotas atliekas, dažniau teigė 26-35 m. tyrimo dalyviai. Noro ir laiko dažniau trūksta vyrams, 18-25 m. jaunuoliams. Nuostata, kad išrūšiuotos atliekos bus pilamos į vieną mašiną dažniau nuo rūšiavimo atgraso vyrus, mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojus.

Rūšiuoti atliekas galintys paskatinti veiksniai (%)

Įvardinkite, kas jus paskatintų rūšiuoti?

N=180*

***Atsakinėja tik nerūšiuojantys
buitinių atliekų**

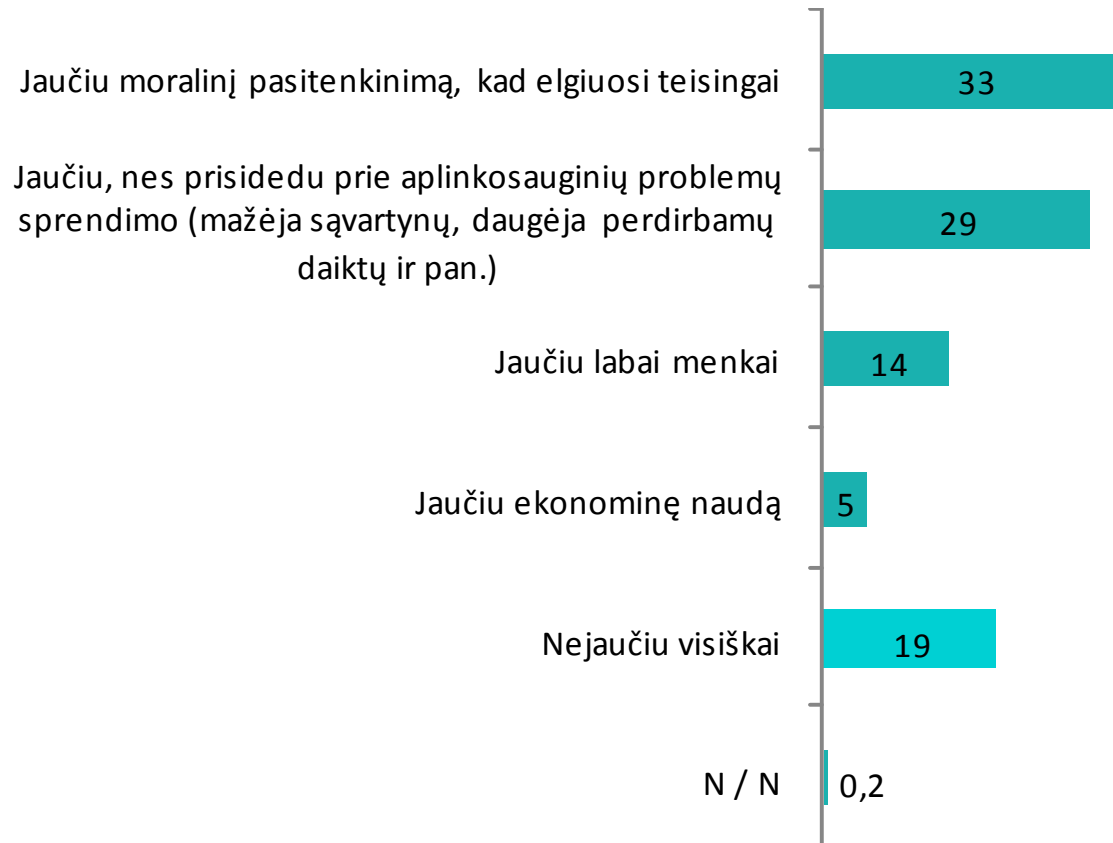
**galimi keli atsakymai,
suma viršija 100%*

Ekonominė nauda rūšiuoti atliekas dažniau paskatintų mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojus. Praktiniai pavyzdžiai, rodantys kas vyksta su išrūšiuotomis atliekomis – kaimo vietovių gyventojus. Baudos dažniau motyvuotų vyrus.

Rūšiavimo naudos suvokimas (%)

Ar asmeniškai jaučiate rūšiavimo naudą?

N=1005

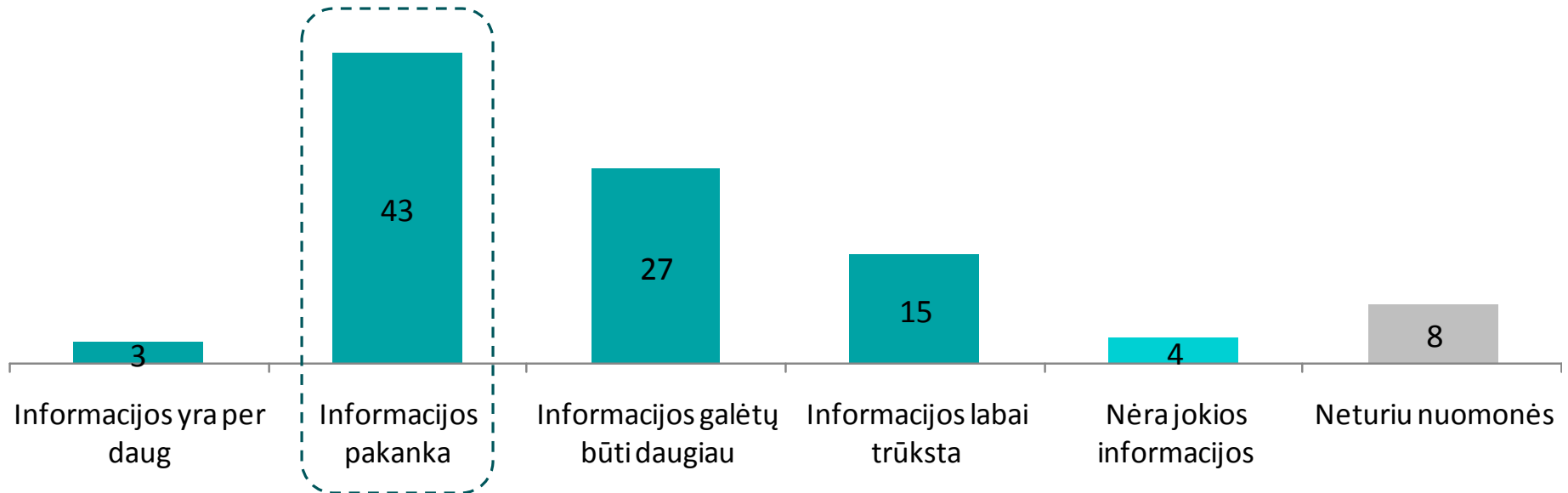

Moralinį pasitenkinimą rūšiuodami dažniau jaučia mažų ir vidutinių pajamų grupės atstovai, mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai. Prisidedančios prie aplinkosaugos problemų sprendimo dažniau jaučiasi moterys, 26-35 m. tyrimo dalyviai ir didžiausias pajamas (daugiau nei 500 Eur) turintys respondentai.

Informacijos apie pakuočių atliekų rūšiavimą kiekio vertinimas (%)

Ar Jums pakanka informacijos apie pakuočių atliekų rūšiavimą?

N=1005

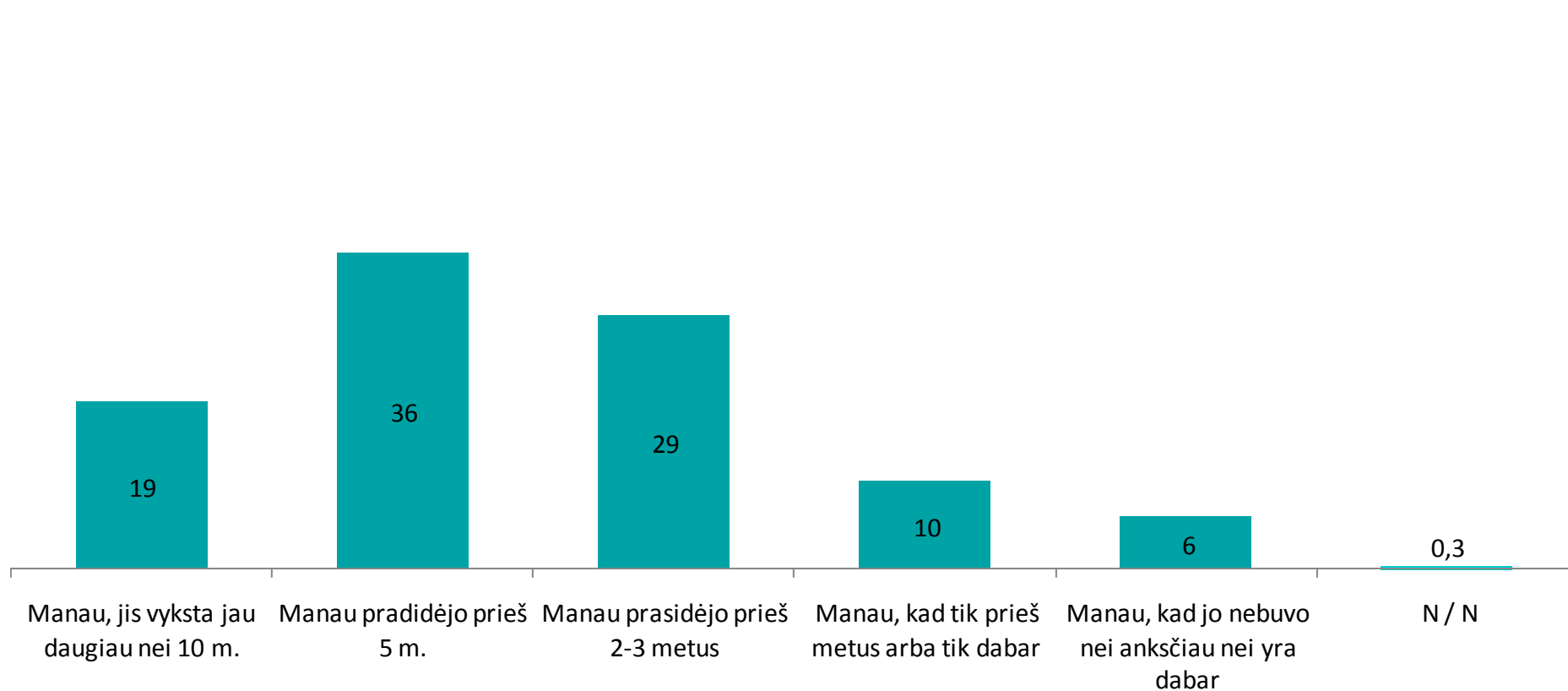

Informacijos apie atliekų rūšiavimą dažniau pakanka moterims, aukščiausio išsimokslinimo atstovams, mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojams. Didelį informacijos stygių dažniau jaučia žemiausio išsimokslinimo atstovai. Vyrų bei kaimo vietovių gyventojai dažniau paminėjo, kad informacijos galėtų būti ir daugiau.

Švietimo apie pakuočių atliekas Lietuvoje pradžia (%)

Kada jūsų manymu Lietuvoje prasidėjo visuomenės švietimas apie pakuočių atliekas?

N=1005

Nuomonės, kad visuomenės švietimas Lietuvoje apie pakuočių atliekas vyksta daugiau nei 10 metų, dažniau laikosi vyrai, 26-35 m. tyrimo dalyviai. Moterys ir mažiausias pajamas (iki 200 Eur) turintys respondentai dažniau teigė, kad jis prasidėjo prieš penkerius metus. Žemiausio išsimokslinimo atstovai, mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai dažniau mano, kad švietimas prasidėjo prieš 2-3 metus.

Trūkstanta informacija, apie rūšiavimą (%)

Kokios informacijos apie atliekų rūšiavimą trūksta?

N=1005

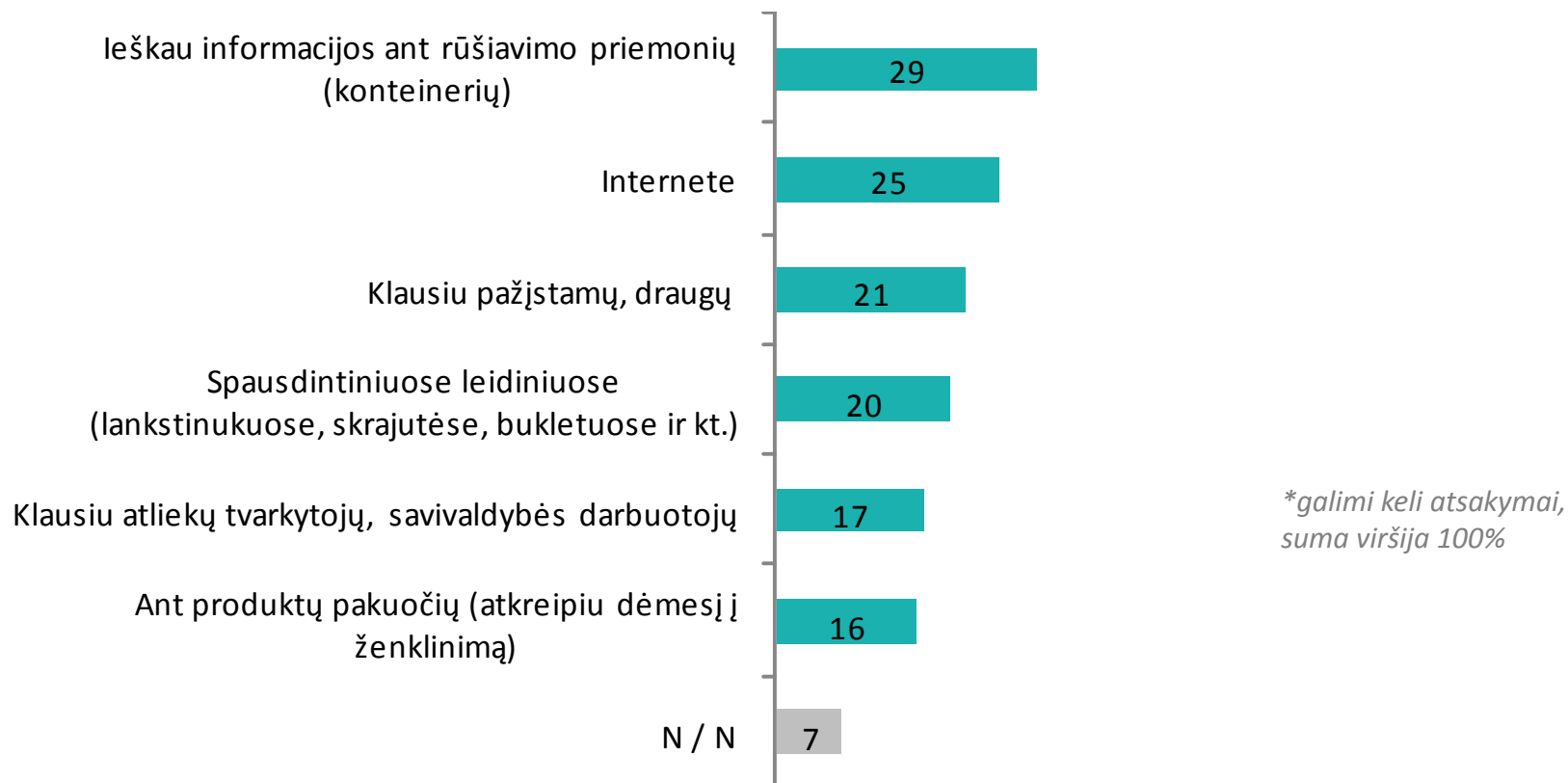
**galimi keli atsakymai,
suma viršija 100%*

Informacijos apie tai, kas vyksta su išrūšiuotomis atliekomis, dažniau trūksta kaimo vietovių gyventojams. Apie atliekų rūšiavimo ir perdirbimo naudą – moterims, aukščiausio išsimokslinimo atstovams, didesnes nei vidutinės pajamas (daugiau nei 300 Eur) turintiems respondentams, mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojams. Atliekų rūšiavimo mitus paneigiančios informacijos dažniau trūksta aukščiausio išsimokslinimo atstovams ir didesnes nei vidutinės pajamas (daugiau nei 300 Eur) turintiems respondentams.

Informacijos apie atliekų rūšiavimą šaltiniai (%)

Kur dažniausiai ieškote informacijos apie atliekų rūšiavimą?

N=1005

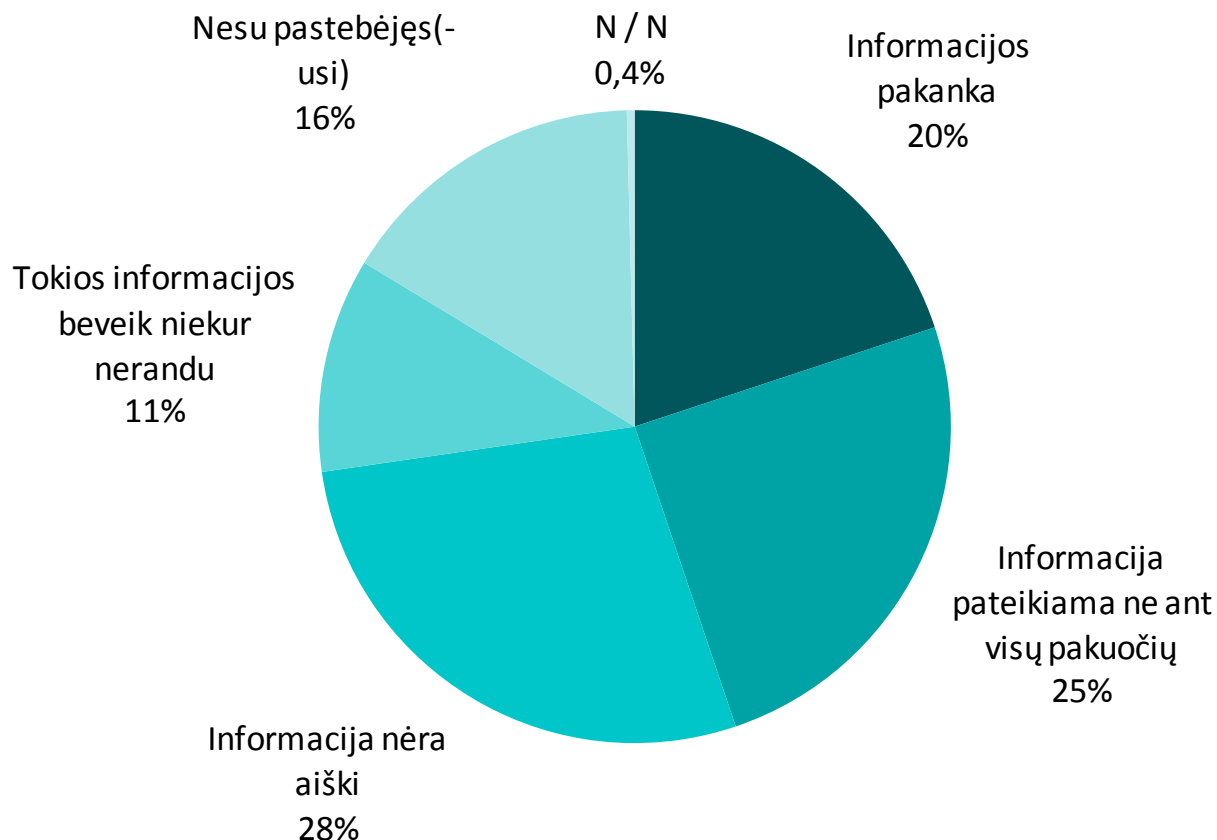

Informacijos ant rūšiavimo konteinerių dažniau ieško 46-55 m. tyrimo dalyviai. Internetė – moterys, jauniausi (18-25 m.) respondentai, aukščiausio išsimokslinimo atstovai, didesnes nei vidutinės pajamas turintys respondentai ir didmiesčių gyventojai.

Nuomonė, ar pakanka informacijos ant produktų pakuočių norint teisingai rūšiuoti (%)

Ar, jūsų manymu, informacijos pateikiamos ant produktų pakuočių pakanka norint teisingai rūšiuoti?

N=1005

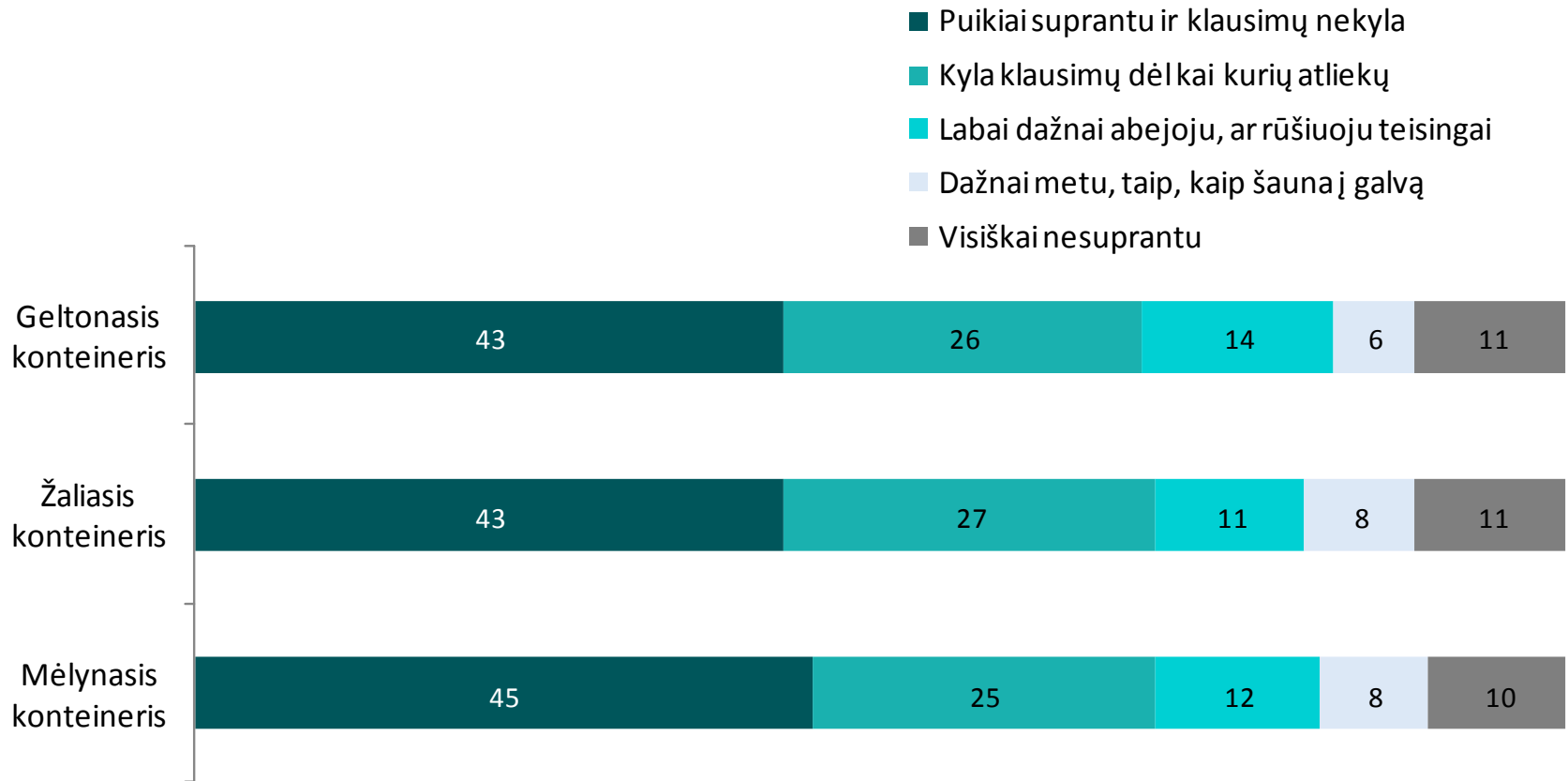

Norint teisingai rūšiuoti, informacijos ant produktų pakuočių dažniau pakanka aukščiausio išsimokslinimo atstovams ir mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojams. Pastebėjimą, kad informacija pateikiama ne ant visų pakuočių, dažniau išsakė moterys, žemiausio išsimokslinimo atstovai ir kaimo vietovių gyventojai. Apskritai tokios informacijos ant pakuočių dažniau nepastebėjo mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojai.

Konteinerių paskirties suvokimas (%)

Ar žinote, kokias atliekas reikia mesti į geltoną / žalią / mėlyną konteinerį ?

N=1005

Žinančios, kokias atliekas reikia mesti į geltonąjį konteinerį, dažniau paminėjo moterys ir mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojai.

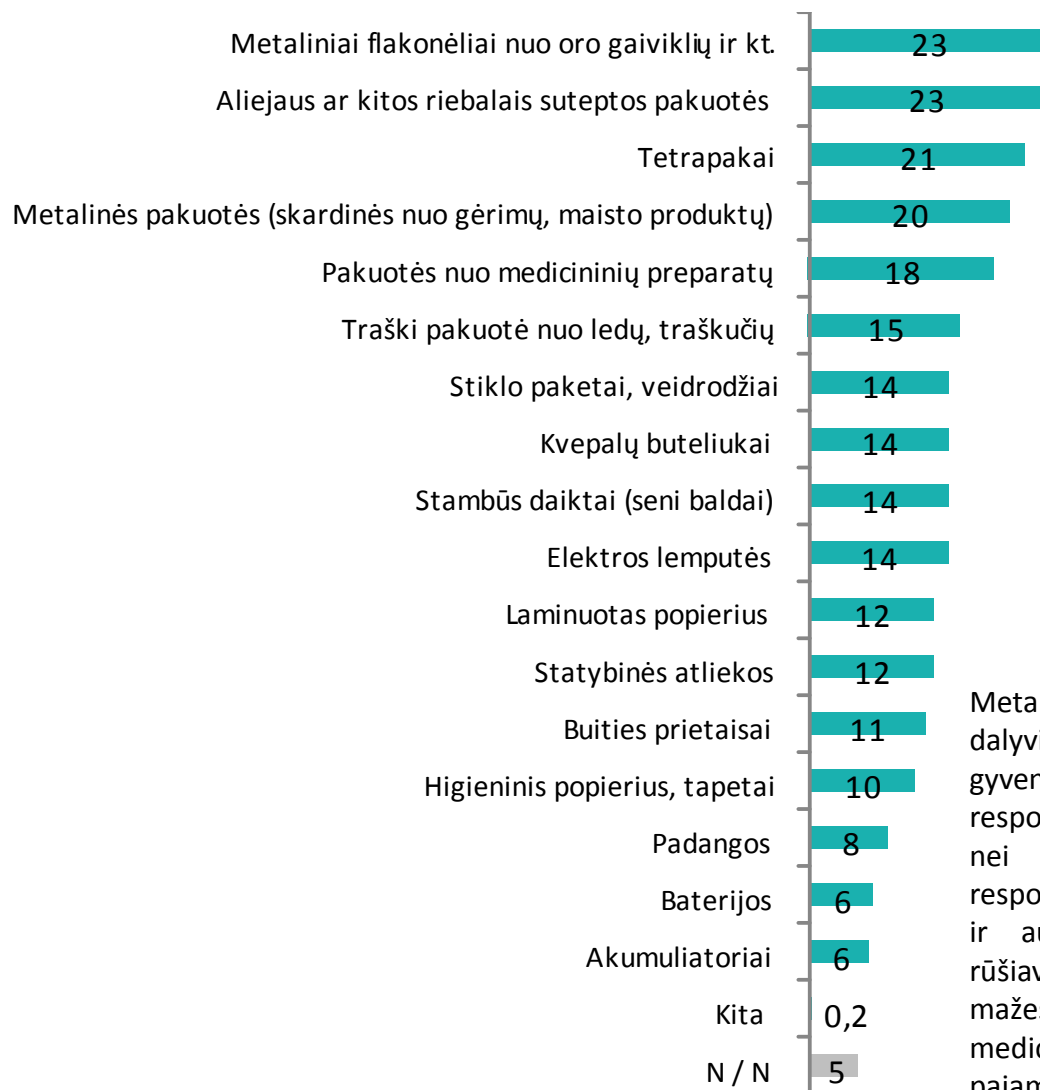
Puikiai suprantančios, kokias atliekas reikia mesti į žaliąjį konteinerį, dažniau teigė moterys bei didžiausias pajamas turintys respondentai.

Moterys dažniau paminėjo žinančios kokias atliekas reikia mesti į mėlynąjį konteinerį. 36-55 m. respondentai dažniau pažymėjo, kad dėl kai kurių atliekų, jiems kyla klausimų.

Atliekos, dėl kurių rūšiavimo kyla daugiausiai klausimų (%)

Dėl kurių atliekų vis dar kyla klausimų į kurį konteinerį mesti arba kur jomis atsikratyti?

N=1005

**galimi keli atsakymai,
suma viršija 100%*

Metalingų flakonėlių rūšiavimas dažniau neiškus 36-45 m. tyrimo dalyviams, mažesnių miestų / rajonų centrų ir kaimo vietovių gyventojams. Riebalais suteptos pakuotės – 46-55 m. respondentams, aukščiausio išsimokslinimo atstovams ir didesnes nei vidutinės pajamas (daugiau nei 300 Eur) turintiems respondentams. Tetrapakus dažniau paminėjo 18-25 m. jaunuoliai ir aukščiausio išsimokslinimo atstovai. Metalinių pakuočių rūšiavimas dažniau nėra aiškus jauniausiems respondentams ir mažesnių miestų / rajonų centrų gyventojams. Pakuotės nuo medicininių preparatų – 46-55 m. tyrimo dalyviams bei didžiausias pajamas turintiems respondentams.

Apibendrinimas

Aplinkosaugos problemos

- ❑ Oro tarša (58 proc.) dažniausiai minima kaip svarbiausia aplinkosaugos problema. Po 50 proc. paminėjo vandens užterštumą ir taršą atliekomis bei jų kiekio didėjimą. 47 proc. – klimato kaitą.
- ❑ Dažniausiai prie aplinkosaugos problemų mažinimo prisidedama rūšiuojant atliekas (60 proc.), saugant gamtą (48 proc.), taupant elektros energiją ir vandenį (45 proc.).

Atliekų rūšiovimas

- ❑ Daugiau nei pusė (58 proc.) respondentų atliekas naudoja pakartotinai: 18 proc. dažnai ir 40 proc. retai.
- ❑ Dauguma (82 proc.) respondentų rūšiuoja atliekas: 35 proc. reguliariai, 32 proc. rūšiuoja kai kurias atliekas, 15 proc. rūšiuoja, bet retai. Dar 11 proc. išreiškė ketinimus rūšiuoti ateityje.
- ❑ Plastiko (80 proc.), stiklo (76 proc.) ir popieriaus (72 proc.) gaminiai yra dažniausiai rūšiuojamos atliekos. Beveik pusė (47 proc.) respondentų rūšiuoja baterijas. Po 34 proc. paminėjo tetrapakus ir / ar aliuminines, metalines pakuotes. Kiek rečiau rūšiuojamos elektros lemputės (31 proc.), elektros ir elektronikos prietaisai (29 proc.), žaliosios ir maisto atliekos (24 proc.). Rečiausiai – tekstilė (9 proc.).
- ❑ Rūšiuoti atliekas dažniausiai skatina teigiamas poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai (65 proc.). Antroje pozicijoje – sudarytos sąlygos rūšiuoti, stovintys konteineriai ir pan. (49 proc.). Toliau rikiuojasi siekis, kad būtų perdirbtas didesnis atliekų kiekis ir taupomi gamtiniai išteklių (38 proc.), rūpestis dėl ateities kartų (31 proc.). 27 proc. jaučia pareigą ir atsakomybę rūšiuoti. 23 proc. siekia sumažinti sąvartynuose šalinamų atliekų kiekius.

Apibendrinimas

- ❑ Absoliuti dauguma (95 proc.) atliekas rūšiuoja namuose. 21 proc. darbe. 9 proc. – viešose vietose. Šiose vietose dažniausiai pastebimi ir rūšiuojantys kiti asmenys (atitinkamai 52 proc., 20 proc. ir 19 proc.).
- ❑ Kiek daugiau nei trečdalis (36 proc.) turi ilgesnę nei trejų metų atliekų rūšiavimo patirtį. Beveik pusė (47 proc.) respondentų rūšiuoti pradėjo prieš 1-3 metus. 17 proc. – mažiau nei prieš metus.
- ❑ Trečdalį (33 proc.) respondentų rūšiuoti paskatino viešojoje erdvėje platinama informacija apie rūšiavimo naudą. Ketvirtadalį (24 proc.) rūšiuoti pastūmėjo artimieji, draugai. 16 proc. – efektyvesnis atliekų kaupimas. Mažiausiai įtakos intencijoms rūšiuoti turėjo aptarnaujančių atliekų tvarkytojų ir savivaldybės darbas (9 proc.), iš kitų šalių parsivežta patirtis (8 proc.), ekonominė nauda (6 proc.), vaikų ar anūkų parsinešta informacija iš mokyklos (4 proc.).
- ❑ Atliekų nerūšiuojantys respondentai savo elgesį dažniausiai motyvuoja vietos laikyti išrūšiuotas atliekas namuose stygiumi (36 proc.). 28 proc. pripažino, kad trūksta noro ir laiko. 27 proc. įsitikinę, kad išrūšiuotos atliekos vis tiek bus pilamos į vieną mašiną.
- ❑ Didžiausią motyvuojančią galią rūšiuoti turi ekonominė nauda (39 proc.). Trečdalį (33 proc.) paskatintų praktiniai pavyzdžiai, parodantys kas vyksta su išrūšiuotomis atliekomis. Ketvirtadalį (25 proc.) rūšiuoti inspiruotų baudos grėsmė. 16 proc. paminėjo visuomenės švietimą ir informavimą.
- ❑ Dauguma (81 proc.) jaučia rūšiavimo naudą: 33 proc. moralinį pasitenkinimą dėl teisingo elgesio, 29 proc. mano prisidedantys prie aplinkosaugos problemų sprendimo, 14 proc. naudą jaučia, tačiau labai menką, ekonominę nauda gauna vos 5 proc. apklaustųjų.

